

Aan de leden van de
Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Briefnummer
17/11.235/SJW

Onderwerp
Wetsvoorstel zorgplicht kinderarbeid

Den Haag
15 december 2017

Telefoonnummer
070-3490438
E-mail
mvisser@vnoncw-mkb.nl

Geachte dames en heren,

Komende dinsdag behandelt uw Kamer het initiatiefvoorstel-Kuiken Wet zorgplicht kinderarbeid. De noodzaak om dit probleem aan te pakken is groot. Wereldwijd werken ruim 150 miljoen kinderen als kindarbeider. Terecht is in VN-verband in de Sustainable Development Goals de doelstelling vastgelegd dat kinderarbeid in 2025 overal moet zijn uitgebannen (doel 8.7).

Nederlandse ondernemers steunen de Sustainable Development Goals en het bestrijden en voorkomen van kinderarbeid. Het berooft kinderen van hun kindertijd en ontnemt ze toegang tot fundamentele zaken als scholing, veiligheid en gezondheid. De Nederlandse overheid, VNO-NCW, MKB-Nederland en de vakbonden onderstreepten de urgentie hiervan met een tripartiete pledge op de ILO-conferentie in Buenos Aires in november jongstleden.

Waar het doel niet ter discussie staat, zijn wij echter geen voorstander van het wetsvoorstel dat nu voorligt. Zoals we ook in uw Kamer hebben aangegeven tijdens de deskundigenbijeenkomst terzake is onze verwachting dat het materiële effect van deze wet beperkt zal zijn en dat juist echte vooruitgang geboekt kan worden via de lopende IMVO-convenanten. Onze kritiek betreft de volgende punten:

1. Kinderarbeid is een complex probleem dat niet op zichzelf staat, maar waarvan de oorzaken samenhangen met andere kwetsbaarheden in landen, zoals de toegang tot onderwijs bijvoorbeeld. Een wetsvoorstel specifiek gericht op een verbod inzake kinderarbeid vormt geen brede aanpak die ook dieperliggende oorzaken meeneemt. Voor de IMVO-convenanten vormen de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen, de UN Guiding Principles for Business and

Human Rights en de Fundamentele Arbeidsnormen van de ILO het kader. Hiermee worden vraagstukken als onder andere mensenrechten, arbeidsnormen en milieu in de keten in de breedte en in samenhang geadresseerd. Ook wordt in het wetsvoorstel het due diligence principe (gepaste zorgplicht) anders uitgelegd dan in de OESO-richtlijnen

2. Ons tweede bezwaar betreft de toepasbaarheid voor het totale bedrijfsleven en hun positie in productieprocessen. Het mkb vormt meer dan 90% van onze economie en bevindt zich vaak ver in de keten of niet in een dominante positie. Bij de aanpak via Convenanten spelen brancheorganisaties een cruciale en verbindende rol naar met name het mkb in hun achterban. Hierdoor wordt maatwerk en participatie vanuit het mkb mogelijk. Zo is in het textiel- en kledingsector convenant nu door 40% van de bedrijven een due diligence gedaan en de doelstelling voor volgend jaar 50% is en vervolgens 80%. Dat zijn echte stappen.

Naar voren is gebracht dat het bij het wetsvoorstel gaat om het eenmalig verkrijgen van een verklaring. Volgens ons moet dat niet het doel zijn, maar moet het gaan om een continu proces waarbij het gaat om vergroten van inzicht in de keten en de eigen mogelijkheden om hierin een goede rol te spelen. Dat is ook waar de Convenanten in voorzien.

3. Het derde bezwaar is gelegen in de uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel, in het bijzonder het toezicht evenals de beschikbare middelen hiervoor. Ketens waarin bedrijven opereren zijn niet rechttoe rechtaan, maar strekken zich uit over meerdere landen en partijen. Een toezichthouder heeft geen positie bij partijen in het buitenland wat een echt onderzoek niet mogelijk maakt. De formulering van het wetsvoorstel zoals rond zorgvuldigheid, de rechtmatigheid van de klacht e.d. zijn bovendien bijzonder lastig concreet in te vullen voor een potentiële toezichthouder. Bezwaren van deze aard zijn ook naar voren gebracht door ACM en de Raad van State. Ons inziens zal het werkelijke materiële effect van het wetsvoorstel daarmee beperkt zijn en geen aanjager.

Op internationaal en Europees niveau zijn veel initiatieven in werking gezet om kinderarbeid te bestrijden. In Nederland hebben we daarbij gekozen voor een aanpak via IMVO-convenanten wat beter geschikt is om het doel te bereiken. Dit is conform het advies van de Raad van State. Ook het regeerakkoord kiest helder voor voortzetting van de IMVO-convenanten en om na twee jaar te bezien of en hoe andere maatregelen effectief zijn.

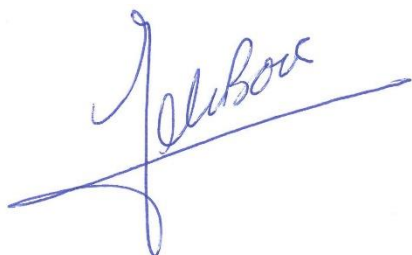
Van belang om op te merken is dat convenanten vrijwillige afspraken zijn, maar niet vrijblijvend. Daarvan getuigt ook de betrokkenheid en het intensieve overleg tussen alle partijen om de convenanten in te richten. Graag wijzen wij u in dat kader ook op de eerder ingebrachte reacties en brieven van betrokken brancheorganisaties bij deze

convenanten, zoals de FNLI, Raad Nederlandse Detailhandel, Modint, InRetail en Vereniging Grootwinkelbedrijven.

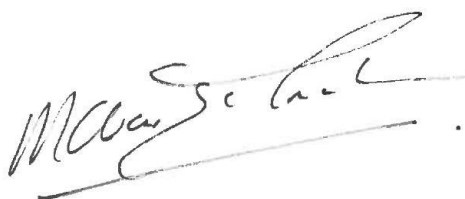
We hopen dat u bovenstaande bij uw afwegingen betreft en het traject van IMVO-convenanten kracht bij zet en dit de voorkeur geeft boven het initiatiefwetsvoorstel. Wij prefereren een publiek-private aanpak met effect boven wetgeving die niet gehandhaafd kan worden.

Een afschrift van deze brief zonden wij heden ook aan de minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

Hoogachtend,

Hans de Boer
Voorzitter VNO-NCW

Michaël van Straalen
Voorzitter MKB-Nederland